

Nr. 2 - 2003 • 2. årgang

Magasin for fag, skole og utdanning

Lektorbladet

Omstridte reformer i Rogaland

www.norsklektorlag.no

Per Thorvald Larsen
Ansvarlig redaktør

NÅR "KVALITET" BETYR NEDSKJÆRING

I byen der jeg bor, har den lokale sparebanken stengt fire bankfilialer på fire måneder. "Samordning" kaller bankledelsen det når befolkningen mister banktilbudet i nærmiljøet sitt.

Man pynter på språket fordi ordet "nedlegging" ikke lyder godt nok.

Den samme pyntingen av språket møter vi i bruken av ordet "kvalitet" i skoleverket. På få år er "kvalitet" blitt et moteord som skal dekke det meste. Kvalitetsarbeid, kvalitetsreform, kvalitetsportal, kvalitetsutvalg – det meste skal nå ha kvalitetshatten på uten at begrepet noen gang blir ordentlig definert.

Et eksempel er den såkalte "kvalitetsreformen" ved universitet og høyskoler som innføres fra høsten 2003. Studieløpene til de nye gradene bachelor og master innebærer en nedskjæring av studietiden i forhold de gamle gradene. Det kan ikke kalles kvalitet. At man skal kunne lære mer når man studerer kortere tid, er det svært vanskelig å tro på. Det blir argumentert med at studiene skal bli mer effektive, og at studentene skal følges tettere opp av studiestedene. For å endre studievaner må man også endre ungdommens livsstil. Det gjenstår å se om unge voksne i alderen 20-30 år ønsker å bli tettere fulgt opp av lærerne gjennom strammere studieopplegg som i utgangspunktet er mindre fleksible. Å kombinere studier og arbeid er blitt så vanlig at det nok skal mer enn stortingsvedtak til for å gjenreise heltidsstudenten.

Det er en langsiktig trend at grunnskolepedagogikken der metoden kommer foran faget, arbeider seg oppover i skolesystemet. Videregående skole er snart fangt inn av grunnskolens arbeidsmåter. Man omtaler allerede videregående skole som grunnopplæring.

Den sterke troen på metodene når nå også universitet og høyskoler. De nye studieoppleggene skal gjøre studentene til skoleelever som styres gjennom studiet.

Et stort eksperiment blir den nye integrerte masteren som gjennom en kombinasjon av fag og pedagogikk skal føre studentene fram til lektorkompetanse på 5 år. Dette medfører en tilnærming mellom universitet og pedagogisk høyskole, og de tradisjonelle akademiske fagstudiene er på vikende front.

Selv om det var protester, er det forbausende å se hvor raskt universitetene har svelget innføringen av Kvalitetsreformen. Viktige initiativ til ordningen med integrert mastergrad kom fra universitetene selv, som har vært sterkt presset på grunn av lave studenttall i sentrale skolefag. Det gjenstår å se om studentene velger universitetsstudier som er så direkte rettet mot skolen. Selv om de fleste havnet i skolen til slutt, var det neppe lysten til å havne bak kateteret som inspirerte svært mange av dagens lektorer da de begynte fagstudiene sine. Det var heller nysgjerrigheten på selve fagene som lokket.

Det er forbausende å se at man så lett avvikler hovedfaget med all den viktige grunnforskningen som har vært lagt ned i dette studiet. Ingen tror vel for alvor at fordypningen i den nye mastergraden kan erstatte dette?

Lekkasjer fra Kvalitetsutvalget tyder på at et flertall i utvalget vil foreslå 9-årig grunnskole med fortsatt skolestart for 6-åringene. Man skal kompensere bortfallet av ett skoleår med effektivisering og "kvalitet". Vi vil få 17-årige studenter og 22-årige lektorer! Når blir det slutt på ordleken med å kalle nedskjæring for "kvalitet"?

►► Fag og kunnskap blir nedprioritert i Rogaland

►► Livet på skole nr. 92

Reportasjer og artikler:

-Fag og kunnskap blir nedprioritert i Rogaland	4
Ole Jan Olsen har tro på varierte undervisningsmetoder	7
-Skolebygget setter begrensninger	8
Livet på skole nr. 92	11
Hva skjer i Namsos?	20
"Med Lektorbladet til England"	23
City of Bath – en perle i England	25
Benjaminprisen til Sunndal	32

Fagtorget:

Kroppøvfaget – noen refleksjoner	14
- Norsk skule treng standardiserte testar	17
Kort og historisk	19

Organisasjonsstoff:

Fra Sentralstyret: Tanker ved lederskifte	10
Vellykket politisk markering i Sande i Vestfold	22
"Supertorsdag i vest!"	26
Om bank- og forsikringstilbud	27

Faste spalter:

Bokmelding	28
Tid for bok	29
Adresser i Norsk Lektorlag	31
Fra dagboka	32

Forsidebildet: Stavanger katedralskole med Breiavannet i forgrunnen. Trebygningen er fra 1750. Her var Alexander Kielland elev og her satt Lille Marius under kateteret i "Gift". Skolen feiret 175-års jubileum i 1999. Den gamle bispegården er nå tatt i bruk som klasserom. Foto: Per Thorvald Larsen.

LEKTORBLADET

Magasin for fag,
skole og utdanning
Utgitt av Norsk Lektorlag
Nr. 2 - April 2003 • 2. årgang
ISSN: 1503 – 027X

Keyzers gate 5, 0165 Oslo
Tlf. 23327994
Fax 23327990

E-post:
lektorbladet@norskleksorlag.no
Ansvarlig redaktør:
Per Thorvald Larsen
Redaktørens telefon: 48263310

Årsabonnement: kr. 280,-

Annonser: (Priser på forespørsel)
ALIANZE
v/ Øyvin Larsen
Prestevn. 5, 1605 Fredrikstad
Tlf. 69351240 – 97692103
Fax. 69351245
E-post: oyvin@mediaplan.no
www.mediaplan.no

Utgivelsesplan 1. halvår 2003:

Nr. 3-03: 06.06
(Materiellfrist 09.05)

Design & trykk: Flisa Trykkeri AS
ane.marte@flisatrykkeri.no

Redaksjonen avsluttet 17.03

Fra innholdet

ELSE WIGEN BERNER:

– Fag og kunnskap blir nedprioritert i Rogaland

Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norsklektorlag.no

Rogaland fylkeskommune har staket ut reformkurs for de videregående skolene i fylket basert på 15 satsningsområder. Nye skoler blir bygd etter den svenske Skola 2000-modellen med åpne bygningsløsninger og en omstrukturert skoledag med større vekt på selvstendig arbeid med såkalt "elevstyrt tid" og selvstudium. De eksisterende skolebyggene blir etter hvert planlagt bygd om for den nye pedagogikken.

Nybygget på Bergeland vgs i Stavanger fra 2003 er basert på Skola 2000. Her er trangt om plassen for både elever og lærere! Foto: P.T.L.

Else Wiggen Berner er leder i Rogaland Lektorlag og medlem av Sentralstyret i Norsk Lektorlag. Foto: P.T.L.

Hvordan stiller lærerne ved de videregående skolene i Rogaland seg til skolereformene i Rogaland? spør vi Else Wiggen Berner, som er leder for Rogaland Lektorlag den nest største lærerorganisasjonen i fylkeskommunen med 135 medlemmer.

Det er stor avstand mellom lærerne og administrasjonen i synet på skoleutvikling i fylket.

På initiativ fra Rogaland Lektorlag skrev i 2002 alle åtte lærerorganisasjo-

nene i Rogaland under på et skriv som går mot fylkesadministrasjonens planer om såkalt reformpedagogikk - som de kaller for satsningsområder. Det er lærerne som møter elevene hver dag, og det er derfor trist at skrivebordspedagogene ikke lytter til oss.

Er ikke lærerne i Rogaland villige til å prøve noe nytt i stedet for bare å stå bak kateteret?

I Rogaland er det mange faglig dyktige

Den nye Bergeland videregående skole i Stavanger blir bygd etter den svenske Skola 2000-modellen. Else Wiggen Berner i forgrunnen. Foto: P.T.L.

lærere og lektorer som evner å inspirere og motivere elevene. Vi benytter et uttall av ulike læringsmetoder i skolen i dag. Fylkesadministrasjonen viser at de ikke har fulgt med i utviklingen i skolen når de beskriver en stereotyp lærerrolle, der læreren alltid driver kateterundervisning bak en lukket klasseromsdør. I stedet for at man lytter til oss, oppfatter skrivebordspedagogene oss som gammeldagse og bakstrevske.

SVENSK MODELL FOR PEDAGOGISKE EKSPERIMENTER

Hvor henter fylkeskommunen sine pedagogiske forbilder?

Den nye skolepolitikken til Rogaland fylkeskommune er basert på den sven-

ske Skola 2000-modellen. De produserer en masse honnørord, men i realiteten vektlegger ”reformpedagogikken” sosialpedagogikk, organisering og arkitektur. Fag og kunnskap blir ikke prioritert særlig høyt. Etter min mening vil elevene tape på eksperimentene – de vil lære mindre og komme dårligere ut både når det gjelder fag og ferdigheter, særlig i allmenne fag.

Men vet ikke fylkespolitikkerne hva de gjør?

Modellen som fylkesadministrasjonen baserer seg på, er ikke evaluert. Det er utrolig at Rogaland fylkeskommune kan eksperimentere slik med elevenes framtid. Forsøk med liknende modeller i grunnskolen er blitt framstilt som nyskpende og meget bedre enn tradisjonell

undervisning. Nå kommer resultatene – elevene lærer mindre og har problemer med å nå kunnskapsmål. Dette er skolen i Hå kommune et godt eksempel på.

Men synes du ikke at den ”nye” pedagogikken med åpne skolelandskap, lærerteam og elevstyrt tid er spennende?

Åpne skolelandskap er ikke noe nytt. Mange husker nok selv dette fra grunnskolen. Dette fører som oftest til forstyrrende aktivitet og økt støy. Resultatet blir at elevene får problemer med å konsentrere seg om skolearbeid. Ved å oppløse klassene tar man fra elevene et viktig sosialt element, nemlig klassetilhørigheten. Dette tror jeg er svært negativt.

LÆREREN MINDRE VERDSATT MED TEAMARBEID OG ”ELEVSTYRT TID”

Men lærerteamene må da gjøre hverdagen lettere for lærerne?

Ved teamlegging på mange skoler underviser en lærer i samme fag på ett klassetrinn. Læreren har alle klassene i faget og har følgelig ingen å samarbeide med. Det er tydelig at faget er underordnet organiseringen og tverrfaglig samarbeid. Videre har teamleggingen ført til at mange lærere blir pålagt å undervise i fag som de ikke har undervisningskompetanse i. Rektor bestemmer dette. Igjen er det fag som nedprioriteres.

Hvordan opplever du ordningen med ”elevstyrt tid” ?

På min skole skal elevene bruke en del av tiden til selvstendig studiearbeid – såkalt ”selvstyrt tid”. Elevene velger selv hvilket fag de vil arbeide med i denne tiden. Det sier seg selv at strev-

somme fag, for eksempel matematikk og engelsk, blir nedprioritert. Ved min skole er allmennfaglærerne pålagt å gi fra seg 1/3 av timene i faget til "selvstyrt tid". Svært få elever er i stand til å arbeide systematisk og utnytte denne tiden til godt skolearbeid. I praksis blir det elever på "sjølstyr", men de har det veldig kjekt. Trivselsfaktoren er stor!

Hvor er så læreren i oppe i det hele?

Læreren som faglig ekspert blir ikke verdsatt. Vi skal ikke undervise – vi skal veilede. Fra fylkesadministrasjonen blir ord som "arbeidsformann" brukt om læreren.

Hvordan får fylkesadministrasjonen skolene med på disse reformene?

Det øves press på flere måter. Rektorene får bonus i tillegg til lønn. Reformvillige rektorer får mest - de får altså en klar egeninteresse av å "være flinkest i klassen". Skolene må selv søke om midler. De såkalte "satsningsområdene" legges til grunn for søknaden. Reformskoler får mest.

TRANGT PÅ BERGELAND

Hvordan fungerer nybygget på Bergeland videregående skole?

Jevnt over er rommene i bygget altfor små både for elever og lærere. Lærerne sitter som sild i tønne syv, åtte i glassbur ved siden av elevene. Lærernes pause-rom er små og ligger ute i avdelingene. Det er intimitetstyrrani. Lærerne ved

skolen ba om felles oppholdsrom, men dette ble avslått. Vi skal være ute i avdelingene sammen med medlemmene i vårt team. Man skulle tro at administrasjonen ønsker "splitt og hersk". Det er ikke viktig å omgås andre kolleger. Hele bygget er for øvrig i grått – flere nyanser i grått.

Hva med fremtiden?

Før det går opp for politikerne at de er ført bak lyset av fylkesadministrasjonen, vil det gå 5 – 6 år. Deretter mener jeg at fag og kunnskap igjen vil bli satt i fokus i Rogaland, sier Else Wigen Berner til slutt.

Fra formgivingsavdelingen på Bergeland. Bak glassveggen sitter læreren. Foto: P.T.L.

LES NORSK LEKTORLAGS NETTAVIS!

Les Norsk Lektorlags nettavis for fag, skole og utdanning!
Redaktør: Fred Olav Slutaas. Adresse: www.norsklektorlag.no.

Kst. fylkesdirektør for opplæring i Rogaland Ole Jan Olsen har tro på varierte undervisningsmetoder

 Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norskulektorlag.no

Vil teamarbeid komme ved alle Rogaland-skolene?

I mer eller mindre grad, i den utstrekning skolene selv finner dette formålstjenlig. Det er ikke noe mål i seg selv å organisere lærerne i team. Vi tror at det kan være et godt verktøy for å få til bedre samordning av den totale læringen som elevene skal få.

Vet man at reformpedagogikk med lærer-team fører til bedre læringsresultater?

Vi ser på erfaringer fra elevinspektører, karakterstatistikker og differensieringsforsøk. Vi har tro på å tilpasse undervisningen til den enkeltes nivå. Enkelte kan tape på det når det gjelder resultatene, andre vil vinne. I forhold til den generelle læreplanen får man et generelt utbytte. Hvis skoleløpet etter Kvalitetsutvalgets innstilling blir 12-årig, må mer av yrkesutdanningen legges til arbeidslivet. Med sikte på studier må dette diskuteres.

Det er kjent at rektorene i Rogaland får resultatbonus fra fylket på 20 000 - 40 000 kroner i året. Kan det føre til at de presser på for å innføre team og nye arbeidsformer på skolene sine?

Dette kan skje. Det er jo politikerne som har vedtatt ordningen og fylkesadministrasjonen sørger for at den blir gjennomført.

Men blir initiativene da lokale?

På enkelte områder vil det være regional styring, men omfanget og gjennomføringstakten vil variere fra skole til skole, svarer Ole Jan Olsen til slutt.

Kst. fylkesdirektør Ole Jan Olsen. Foto: P.T.L.

Hvilket syn har du på nye arbeidsformer i de videregående skolene i Rogaland med "elevstyrt tid"?

Vi ønsker først og fremst varierte arbeidsformer, ikke bare det ene eller det andre. Jeg liker egentlig ikke begrepet "elevstyrt tid" og ville heller kalt det "selvstendig arbeid" som hele tiden blir ledet og styrt av læreren. Styringen må tilpasses den enkelte elev. De flinke elevene vil kunne utnytte dette på en god måte med liten styring, mens andre elever krever mer styring og oppfølging av læreren.

Hva mener du om klassebegrepet?

Klassen må ikke være det eneste, men det kan også være klasse. Muligheten for å variere gruppestørrelse og klassestørrelse må være mulig. Klassebegrepet er ikke fyord, men det må ikke alltid være klasser. Det er noe som heter "Fem ett-tallstyranniet" : en klasse, en lærer, en time, et fag og et rom. Det kan gi en håpløs læringssituasjon som gir mange begrensninger. Man får verken differen-

siering, variasjon eller fleksibilitet.

Hvordan blir det med den sosiale tilhørigheten til elevene når klassen er borte?

Dette blir en utfordring. Elevtilhørigheten i klassen er et sterkt begrep. Den kan man miste.

Er ønskene om de nye arbeidsformene kommet fra lærerne?

Ønskene er delvis kommet fra lærerne, delvis fra elevene og delvis fra skrivebordspedagogene.

Er det utenlandske modeller?

Vi har fått impulser fra USA, England og Canada. Skolelederne våre har vært på studieturer i Sverige og Canada.

Vil du kalle det som skjer i Rogaland for en variant av Skola 2000?

På de eksisterende skolene er det ikke det. De nye skolene minner litt om Skola 2000. Men vi er også inspirert av engelske skoler og støttetjeneste for elevene.

REKTOR JAN JOHANSEN VED ST. SVITHUN VIDEREGÅENDE SKOLE:

- Skolebygget setter begrensninger

Foto: P.T.L

 Per Thorvald Larsen
lektorbladet@norsklektorlag.no

Jan Johansen er rektor ved St. Svithun videregående skole i Stavanger. Skolen har 22 klasser, 600 elever og 80 lærere. Skolen tilbyr Studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag (19 klasser) inklusiv en parallell med spesiell tilrettelegging for idrett, samt Studieretning for musikk, dans og drama. Rektor Johansen tar imot Lektorbladet på kontoret sitt der det henger en imponerende rekke malerier av tidligere rektorer, bl.a. tidligere stortingspresident Gustav Natvig-Pedersen, som var rektor ved skolen fra 1946 til 1962.

Hvilke konkrete følger får de nye arbeidsmetodene i Rogaland-skolen for skolen som du leder?

Skolen kan bestemme selv hvilke metoder vi vil satse på. Vi har fått en meny av satsningsområder fra fylket, men det kan få konsekvenser for driften hvis vi sier nei. Skal skolen få forbedret fasilitetene slik det er forutsatt i reformene, bør skolen ta i bruk en del av de nye pedagogiske redskapene. Det vil si at for å få eks-

tra midler til inventar og utstyr, må skolen tilpasse seg.

Hva vil dette konkret si?

Vi trenger opprustning av skolen, men føler at vi i noen grad blir presset til å ta i bruk den nye metodene for å få midlene.

Hva er ditt syn på de nye arbeidsmetodene?

Vi er inne i en prosess for å se om vi får

til noe. Jeg ønsker å prøve ut nye metoder i noen skala, men det er ikke bare å si at elevene skal styre tiden, såkalt "elevstyrt tid".

Dette krever grundig forberedelse, tilrettelegging og kontrollposter for elevene. Vi har i alle år hatt fleksibilitet i undervisningsmetoder. Vi har lenge forstått at elevene ikke bare skal sitte under katetret. Nye pedagogiske metoder er ikke noen nyhet her i huset.

Hvordan opplever du det faglige ansvaret som rektor når du møter reformene?

Jeg føler at den faglige delen blir satt noe til side i forslagene om pedagogiske forsøk. Vi har i flere år jobbet med differensiering i forhold til fremdrift og fordypning. Opplæringslovens §1-2 sier at vi skal komme eleven i møte ved at opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev. Dette er positivt, men har en tidsmessig og ressursmessig begrensning.

Hvordan er de faglige resultatene på St. Svithun når du sammenlikner med "reformskoler" i Rogaland?

Faglig sett har vi ingen problemer med å hevde oss. Vi er med i en referansegruppe der vi sammenlikner oss med en annen videregående skole i Rogaland. Denne skolen har innført betydelige reformer innenfor noen klassetrinn, og

vi sammenliknes på en rekke opplæringsrelevante områder. Foreløpige resultater viser at våre elever scorer like godt også når det gjelder trivsel. Jeg er betenkt over de åpne skolelandskapene der det blir mye støy. Slik er det også på "reformskolen", hevder elevene der. Elever må ha rom hvor de kan sitte uten å bli forstyrret av støy og synsinntrykk gjennom glassvegger. De må ha andre rom når de skal sosialiseres.

Hva med lærere som ikke ønsker å være med på det nye?

Jeg har ikke hatt noen lærere som direkte har sagt: "Dette vil jeg ikke være med på!" Mange lærere ønsker ikke nye metoder i bred skala og gir klart uttrykk for dette, men de følger lojalt opp.

Hvilke utfordringer gir nye arbeidsmetoder?

Det må være en god og klar ramme for

elevene med kontroller underveis. Stort sett har vi veldig greie elever, men vi må få bedre og enklere systemer som fanger opp de elevene som ikke følger reglementet. Vi må dessverre legge altfor mye arbeid i å gjennomføre grensesetting. Skolen har i dag små muligheter for raske og effektive reaksjoner overfor elever som bryter reglement og avtaler. Negative holdninger får være til stede altfor lenge i dagens skole!

Selve skolebygningen setter dessuten generelt begrensninger for oss hva gjelder den totale pedagogikken. Når arbeidsrom, teamrom, grupperom og læringsverksteder i tilstrekkelig grad er på plass, må elevene samtidig også få tilrettelagt flere og gode "pauseområder" i skolebygningen, områder der samtaler, rekreasjon og sosial kontakt kan finne sted, slutter Jan Johansen.

ARBEIDSTIDSFORHANDLINGENE BLIR UTSATT

Arbeidstidsforhandlingene for skoleverket som skulle vært ført denne våren, blir utsatt. Samtidig er det klart at undervisningspersonalet opprettholder sitt medlemskap i Statens Pensjonskasse i overskuelig fremtid. Dette kom fram på et orienteringsmøte som Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) holdt for samtlige lærerorganisasjoner fredag 14.mars.

Leder i Norsk Lektorlag Henning Wold forteller at en del usikkerhet i forbindelse med overgangen til KS nå er ryddet av veien. Wold beklager at ikke alle lærerorganisasjoner ble involvert i forberedelsene til denne foreløpige avklaringen med KS og krever å få delta i den videre prosessen som vil finne sted høsten 2003.

Slaget om arbeidstiden vil komme til å stå i forhandlinger med KS, hvor vi forventer at alle lærerorganisasjoner deltar på lik linje. Når arbeidstidsforhandlingene skal sluttføres eller når en ny arbeidstidsavtale skal iverksettes, vet vi ennå ikke. Regjeringen har bevilget 60 millioner kroner til opplæringen i det nye avtaleområdet som lærerne går inn i. Dette vil være penger som også kommer de tillitsvalgte i Norsk Lektorlag til gode, sier Henning Wold til slutt.

Fra Sentralstyret

Tanker ved lederskiftet

Som vel vil være kjent for mange, går jeg av som leder i Norsk Lektorlag 1.mai. Hvis jeg skal gjøre opp status for mine tre år som leder, er det mange ting å trekke frem. Den største utfordringen som Norsk Lektorlag stod overfor, var å bli tatt opp som medlem av hovedsammenslutningen Akademikerne. Våren 2000 var det mye usikkerhet knyttet til dette helt avgjørende spørsmålet, og det skapte dramatik på Akademikernes rådsmøte høsten 2000 da den største foreningen blokkerte vårt medlemsopptak. Dette opplevdes som misbruk av makt av de 13 andre foreningene, og Legeforeningen satte i gang en gedigen vervekampanje for ved neste korsvei å kunne oppheve denne vedtektsfestede blokkeringsmuligheten. Denne strategien lyktes og Norsk Lektorlag ble tatt opp som medlem av Akademikerne på et ekstraordinært rådsmøte den 15. mars 2001. Dermed var Norsk Lektorlag på plass som Akademikernes 15. medlemsforening. Et medlemskap som gav forhandlingsrett og fulle faglig-politiske rettigheter. Nå kunne arbeidet for å bedre lektorenes lønns- og arbeidsvilkår begynne for alvor.

En annen sak som krevde mye arbeid og energi, var den såkalt navnesaken som det daværende Lærerforbundet anla mot NLL. Denne rettsprosessen varte i over tre år og ble behandlet på alle nivåer i vårt rettssystem. Og da Høyesteretts kjæremålsutvalg forkastet anken fra Lærerforbundet og stadfestet dommen fra Borgarting lagmannsrett i slutten av januar 2001, var navnesaken historie med full seier for vår sak.

Norsk Lektorlag har mer enn doblet medlemstallet siden opptaket i Akademikerne, og medlemsveksten har det siste året vært på ca 30%. Vi får nye medlemmer i "alle" aldre, men spesielt hyggelig er det å registrere at svært mange nyutdannede lektorer finner Norsk Lektorlag interessant og melder

seg inn. Når den nye studieordningen innføres på universiteter og høyskoler fra høsten av, er det vår ambisjon at Norsk Lektorlag skal bli det naturlige valg for alle med skolerelaterte mastergrader – enten det er den femårige integrerte eller den seksårige disiplinbaserte mastergraden vi tenker på. Akademikerne har for øvrig også opplevd betydelig medlemsvekst det siste året. Dette er gledelig og vil utvilsomt gi de langtidsutdannede økt forhandlingsstyrke.

Norsk skole er kontinuerlig i støpeskjeen og utfordringene fremover står i kø. Spørsmålet om lærernes - og lektorenes fremtidige arbeidstid, overføringen av forhandlingsansvaret til Kommunenes Sentralforbund og innstillingen fra Kvalitetsutvalget, som kommer 1. juni, er eksempler på det.

Det har vært svært interessant og lærerikt for meg å ha vært leder i denne perioden, men jeg finner det nå riktig å overlate roret til andre. Jeg er for øvrig svært takknemlig for at jeg fikk muligheten til å lede Norsk Lektorlag disse årene og vil gjerne holde kontakt med alle de ressurssterke og hyggelige menneskene som jeg har blitt kjent med og har samarbeidet med både i Norsk Lektorlag og i andre Akademikerforeninger. Jeg går nå tilbake til skoleverket og ser frem til det. Jeg takker av som leder den 1. mai i trygg forvisning om at det i Norsk Lektorlag finnes svært mange ressurssterke mennesker med visjoner og kompetanse som vil bringe vår forening ytterligere skritt fremover. Norsk Lektorlags korte historie har vist at foreningen representerer et meget viktig skolepolitisk korrektiv til både andre lærerorganisasjoner og myndigheter i tillegg til å ivareta medlemmenes interesser både hva gjelder lønn og arbeidsvilkår. Jeg ønsker den nye lederen lykke til med arbeidet og sier tusen takk for meg i denne omgang.

*Henning Wold
Leder*

Foto: Øivind Larsen

Henning Wold er leder for Norsk Lektorlag

Engelsk skole går nye vegar: Livet på skole nr. 92

Av Magne Aasbrenn

Det britiske skolesystemet har i alle år vore eit fast innslag på pensum i engelsk på gymnas og vidaregåande skole i Noreg. Sjølv har eg undervist i dette stoffet i femten år utan å ha sett mine føter på ein ekte engelsk skole nokon gong.

I desember 2002 opplevde eg ein skole i Bristol frå innsida. Inntrykket eg drog heim med, var at eg nok ikkje kunne tenke meg å verken byte arbeidstil-høve eller lønn med kollegaene mine i England. Berre elevane var jamt over betre på denne skolen. Men det hadde jo sin grunn.

Norske lektorar på besøk på engelsk skole:
F.v.: Magne Aasbrenn, Astrid Sannrud, rektor David McGregor og Geir Lobben Fosvold. Foto: Privat.

Eg var innom fem-seks klassar og opplevde innpå ein tredjedel av dei 312 "Sixth form students" ved St. Mary Redcliffe and Temple School i Bristol og fekk eit inntrykk av at her var det flust med gåverike, konsentrerte og høflege elevar. Da den hyggelege rektoren David McGregor orienterte om opptakskriteria til skolen, blei det klart at elevane her nesten måtte vere gode. Det er nemleg slik at befolkninga i Bristol-området (ca 400.000) kan velje mellom rundt 20 skolar som tilbyr opplæring for 16-18-åringar. St. Mary Redcliffe er ein av dei mest populære skolane og har om lag dobbelt så mange søkarar som elevar dei tar inn. Fordi dei er ein privat institusjon nært knytt til Church of England, har dei innført eit i

våre auge temmeleg spesielt kriterium når dei skal velje ut søkarane som til slutt kjem inn på skolen: Dei og foreldra må rett og slett vere gode kyrkjegjengarar.

Det fører til at når rektor McGregor skal bestemme kven han skal sleppe inn av elevane, så blir det ein del telefonar til "the vicar" i kyrkjelydane rundt omkring for å slå fast at den og den familien er trufaste gjester ved gudstester. Ja, vi hørte faktisk rykte om at eit par år før det var aktuelt å søke barnet inn på denne skolen, så auka den kyrkjelege aktiviteten hos dei aktuelle familiane, altså ei ordning som både skolen og kyrkja kunne tene på.

Det er ikkje vanskeleg å tenke seg at eit tilsvarande krav ved ein vidaregåande

skole hos oss også ville sikra veldisiplinerte elevar, sjølv om ein kanskje ville fått eit problem med å skaffe nok av dei...

For øvrig innsåg ein ved St Mary's at det kanskje kunne tolkast inn eit negativt syn på andre kulturar i dette utvalskriteriet, så derfor tok dei også inn eit mindre tal muslimske elevar som tilsvarande kom frå familiar som var trufaste moské-gjengarar i Bristol. Altså blei dette ein skole for elevar som hadde ei religiøs tru- "a school for believers".

Nr. 92

England ligg eit hakk framfor Noreg i å ha eit system der eksamensresultata frå skolane blir offentleggjorde. Vi har nyleg sett eksamensresultat publiserte

Seamus Heany blei studert på kjemilaboratoriet. Foto: M.Aa.

Elevane ved St. Mary's er i alderen frå 11 til 18. Foto: M.Aa.

hos oss også, men i England har det heile gått eit par hakk lenger. På "vår" skole hadde dei eit oppslag i den sentrale hall'en der eit klipp frå "The Times" viste at etter dei siste eksamensresultata var skolen nr. 92 i England. Dette var ei plassering ein var stolt av. Den veka vi besøkte landet, kom storavisa The Independent med eit eige vedlegg som var "The League Tables for Schools", med lister som minte under teikna mest om den handsaminga våre aviser gir likningslistene. Litt data-systematisering gjorde det enkelt for avisa å slå opp dei fem beste og dei fem dårlegaste skolane i landet. Det er neppe lenge til vi ser det same hos oss?

Den sterke konkurransen om elevane har også ført noko godt med seg på St. Mary's. Det var tydeleg at lærarane her er svært skjerpa på at kvar time verkeleg skal gi elevane noko. Etter det inntrykket eg fekk, var lærarane her meir medvitne om det ein kan kalle dramaturgien i klasserommet. I eigne permar og videoar som blir delte ut til lærarar, legg skolestyresmaktene vekt på metodar som kan auke læringsutbyttet i timane. Der vi har svært sterkt fokus på eleven og "ansvar for eiga læring", er det i England framleis lærar-handverket – didaktikken – det blir fokusert på. I

materialet engelske lærarar blir kursa i, blir det lagt vekt på korleis ein lyttande lærar i samspel med klassen kan optimalisere læringsprosessen. Eit enkelt grep som kan vere eit døme på dette, er at i England bør ein presisere i byrjinga av kvar time dei konkrete læringsmåla for denne timen. Punkt frå eit imaginært engelsk planleggingsark: " Ved slutten av denne timen vil elevane a) ha desse konkrete kunnskapane, b) ha utvikla denne spesielle arbeidsteknikken, c) vite kvifor dette heng slik saman, d) utvikle medvit om akkurat dette moralske spørsmålet". Så – like viktig – var det at i dei siste minutt

Den sterke konkurransen om elevane har også ført noko godt med seg på St. Mary's. Det var tydeleg at lærarane her er svært skjerpa på at kvar time verkeleg skal gi elevane noko.

ta av timen ble denne målsettinga tatt opp igjen, og klassen og læraren vurderte om måla verkeleg var nådd.

"Modelling"

Eit anna ord som er mye i bruk av lærarar på den engelske skolen, er modellering. Dette tyder ikkje det ein først trur, men at det blir lagt ei stor vekt på det vi på norsk kan kalle modell-læring. I prinsippet at læraren stiller seg i staden for eleven og gjer oppgåva det er snakk om i "langsam kino" for klassen mens han heile tida tenker høgt over korleis denne prosessen skal gjennomførast på best

muleg måte. Det kan t.d. vere å analysere eit bilete eller disponere eit essay.

Ein teknikk som også var mye i bruk i England, var tankekart (concept maps og spider maps) og faglege innfyllings-skjema av ulike slag, som hjelpte elevane å ordne tankane og sjå innhaldet av læringa på andre måtar.

Verken å arbeide etter læringsmål eller dei spesielle læringsteknikkane vi såg i bruk, er sjølvsagt ukjende fenomen i vår norske læringskvardag heller, men eg opplevde at dei engelske kollegaene var meir bevisste på kva dei gjorde i klasserommet. I opplæringsmateriellet blir blant anna 77 ulike ord for forskjellige måtar å "tenke" på presiserte. Når vi ber elevane tenke gjennom eit spørsmål, ber vi dei da om å tilpasse, bruke, vurdere, trekke konklusjonar om, avkode, bestemme, skilje, forklare, eksperimentere med ... eller kva?

Dei manglar "den store saga"

Eg vitja skolen mest som norsklærer - nyfiken på korleis engelske gymnasias-tar eigentleg blir opplærte i morsmålet sitt. Den første overraskinga eg fekk, var at engelsk faktisk er valfag i britisk "Sixth Form". Dei må ha engelsk til den store, avsluttande GCSE-eksamen i grunnskolen, men etter det blir faget "optional". Dei elevane eg opplevde, var altså ikkje berre utvalde i kraft av familien sine kyrkje-vanar, men dei var i til-

Liga-tabellen for skolar er slått opp. "Vi er nr. 92!" Foto: M.Aa.

To av sider av moderne engelsk skole. Desse avis-framsidene viser vinnarane og taparene. Foto: M.Aa.

legg blant dei elevane som hadde valt å ha engelsk.

Aktiviteten i timane minte meg då naturleg nok meir om grunnfagsseminar i engelsk litteratur i Noreg enn den undervisninga eg står oppe i heime. Stikkordet var konsentrasjon om ein og same forfattar over lengre tid. Ein klasse eg var innom, hadde til dømes halde på med dikta til Seamus Heaney i over ein måned, med detaljrike analysar.

Når ein kjem ut, ser ein sitt eige mye tydelegare. Med perspektiv frå England blei det tydeleg kor viktig "den store forteljninga" framleis er i det norske norskpensumet: saga om den norrøne stordomstida som gjekk til grunne i Svartedaude og dansketid, for så å stå opp att frå 1800-talet, med nasjonalromantikk, Wergeland og Aasen, til vi i dag er eit eige land som feirar fridom og eige språk kvar syttande mai.

Om denne saga er avleggs i ei post-moderne tid, så lever ho like fullt i norske vidaregåande skolar, og det gir oss ei stor pedagogisk føremon; vi får ei tidslinje å henge alle dei store forfattarpersonlegdommane på - det gir faktisk ein samanheng i pensum som dei engelske elevane ikkje får, med sin fokus på det enkeltstående litterære geniet.

Samtidig vil nok engelske lærarar undre seg over kvifor norske elevar skal lære seg fakta om forfattarar som dei ikkje eingong les!

Slik lever dei der

Ein kan også gjere seg ein del tankar om vilkåra lærarane jobba under på den 92ande beste skolen i England. Slipset var på ingen måte ute av lærarrommet der, og i det heile tatt verka det som om lærarar og elevar var mindre "kameratar" her enn heime. Ein lærar blanda saman forfattarane Alice Walker og Alice Taylor på tusjtavla gjennom ein heil time utan at nokon av elevane sa ifrå. Dette kan ha vore av lojalitet pga. at det var aliens frå Noreg i rommet, men eg trur likevel ikkje at mine norske elevar ville ha mukka med å rette på ein slik vesentleg feil frå læraren si side, og det meiner eg er positivt hos oss.

Elles var den gjennomsnittlege inntekta til den engelske "Gymnaslærer Pedersen" om lag 26.000 pund, det vil seie i underkant av 300.000 norske kroner. Enkelte lærarar jobba som heltar og blei såkalla "Advanced Skills Teachers" og kunne da få ei topp-lønn opp til 50.000 pund i året.

Inntrykket var at engelske lærarar i snitt underviste meir enn oss, med knapt ein klokke time undervisningsfri kvar dag i tillegg til lunsjpausen. Dei hadde dårlege arbeidsplassar, nokre måtte til og med nøye seg med store arbeidsbord på sjølve lærarrommet, som elles var prega av slitne møblar det skumgummifyllet

tøyt ut her og der.

Akademisk sett må ein seie at dei såg ut til å ligge på eit nivå høgare enn oss, til dømes med saumfaring av Odyseen i time etter time i gruppa for klassisk litteratur, men likevel hørte eg røyster frå engelsk lærarhald om at dei generelt ikkje ville tilrå Noreg å utvikle systemet vårt meir i "engelsk" retning med meir eksplisitt konkurranse mellom skolane.

Samtidig med at skole-ligatabellane kjem som ekstrabilag i einskilde aviser, har andre oppslag om kor dårleg det står til i "tapar"-skolane. "My nightmare as a teacher" lyd oppslaget i Evening Standard etter at ein journalist der har prøvd seg som lærar i ein "inner city school" i to veker. Ho fortel at ho har blitt trua med valdtekt, kasta over ein pult og funne ut at enkelte 14-åringar er bortimot analfabetar.

Ein kan jo sjå utover klassane sine i det norske offentlege skolen nå og tenke seg

korleis dei ville sett ut dersom dei fem beste elevane ikkje satt her, men gjekk på den private eliteskolen nede i gata. Det er faktisk

heilt vesentleg at ei foreining som Norsk Lektorlag kjempar mot ei slik utvikling i vårt land. Sjølv om det kanskje kunne vere jobbar for ein del av oss på vg-skole nr. 15 i Noreg, eller kanskje nr. 4, eller nr. 1 – så vil likevel det store fleirtalet slide langt under 92. plass.

KROPPSØVINGSFAGET – noen refleksjoner

Av Esben Kjøning

Esben Kjøning setter i denne artikkelen kroppsøvingfaget i et samfunnmessig perspektiv. Foto: P.T.L.

-Utfordringen for oss kroppsøvingslærere blir i framtida å vinne ungdommens hjerter, skriver lektor Esben Kjøning i denne artikkelen der han ser faget i et samfunnmessig perspektiv. Han viser til egne undersøkelser som viser at 30% av grunnkurselevne sjelden eller aldri driver med trening. Han finner den fysiske formen hos jentene spesielt bekymringsfull. Kjøning tar til orde for økt timetall i kroppsøving og at læreplanen må bli mer læringsorientert og mindre resultatorientert – spesielt for å få med de elevene som er i dårlig fysisk form.

Esben Kjøning har hovedfag i idrettsfag fra Norges Idrettshøgskole.

I de seinere åra har det norske folk blitt mer og mer opptatt av egen helse og ikke minst av velvære. Flere og flere trener på helsestudio der skreddersydde treningsopplegg blir tilrettelagt den enkeltes spesielle ønsker. Vi får en ny type resept, kalt grønn resept, som gir leger muligheten til å utskrive fysisk aktivitet på resept i stedet for medisiner. Nye aktiviteter som yoga og meditasjonsvarianter har en oppblomstring. Friluftslivet opplever en

renessanse. Den Norske Turistforening (DNT) hadde i år 2002 de beste besøks-tall på hyttene sine på mange år.

Folk har blitt mer bevisst på hva de spiser. Helsekost og økologisk mat blir mer populært, og folk betaler hva det koster ekstra hvis det gagnar helsen.

Vi er disse dager vitner til en antirøyke-propaganda med svært sterke scener. Vi møter oppskjæring av hjerner med svul-

ster og fortettede hovedpulsårer hvor vi får se det hvite vemmelige fettete som har avleiret seg i åreveggene. Det er på trap-pene en ny røykelov som vil være blant de strengeste i verden.

UNGDOMMEN I DÅRLIGERE FYSISK FORM ENN TIDLIGERE

Alt som jeg har nevnt om helse, kommer først og fremst den voksne delen av befolkningen til gode. Hva så med ungdommen i aldersgruppen 16-19 år i den

Fagtorget

videregående skolen?

Alle som jeg har diskutert ungdommens fysiske form med, som har kroppsøving som fag, sier at ungdommen er i dårligere fysisk form enn tidligere. Det er også mange som mener at det er en tendens til en større forskjell mellom de flinkeste og de dårligste elevene. Her i Østfold er det også mange som mener å se en tendens til at jentene sakker akterut.

På Frederik II videregående skole i Fredrikstad hadde vi våren 2002 en større undersøkelse blant grunnkurselevne våre om det fysiske aktivitetsnivået deres. Del 1 av undersøkelsen var en spørre-enquete, og del 2 var en 3000 meter løpstest på tid. Spørreundersøkelsen viste at 30% av elevene sjelden eller aldri driver med trening. Den viser også at guttene er mer fysisk aktive enn jentene. Det mest oppsiktsvekkende resultatet er jentenes 3000 meter løp. Gjennomsnittstiden for jentene på grunnkurs allmennfag på 3000 meter var 18 min 31 sekunder. Dette er for å overdrive litt en tid mange hadde klart med rask gange! Samtidig svarer 85% av jentene at de er fornøyde med egen fysisk form! For guttene er resultatet mye bedre, 13 min 29 sekunder.

Skolen planlegger nå et prosjekt for å gjøre noe for jentene i samarbeid med blant annet idrettsrådet. Vi tenker oss tilpasset trening etter skoletid to ganger i uka. I disse dager arbeider vi sammen med Fredrikstad Idrettsråd for å få et slikt prosjekt finansiert.

Andre undersøkelser viser de samme ten-

densene. Forsvaret har gått ut med for dem alarmerende resultater på dagens mannlige 19 åringers utholdenhet sammenliknet med tidligere år. 64% av guttene løper 3000 meter under 15 minutter. For 20 år siden var prosenten 75.

Vi vet også at det er økende frafall blant ungdom i den organiserte idretten. Som årsak blir ofte nevnt at treningen er for seriøs og for tøff. De orker ikke dette. I Østfold er frafallet størst på jentesiden. Vi erfarer i tillegg at flere og flere unge, og særlig da jenter, sliter med spiseforstyrrelser.

KROPPSØVINGSFAGETS POSISJON

To stakkars timer i uka er det som vi har til rådighet. I forhold til timetallet har vi en relativt ambisiøs læreplan, som mange sliter med å etterleve.

Vi har et vurderingssystem som er vanskelig, en tredeling der et sammensu-

rium av ferdigheter, teoretiske kunnskaper og innsats i timene skal vektas likt

Fra den nye kroppsøvingsavdelingen ved Bergeland videregående skole i Stavanger. Foto: P.T.L.

Fra Bergeland vgs. Foto: P.T.L.

med en tredjedel hver. Dette er ingen lett jobb, selv for de mest strukturerte og nøyaktige lærerne. Det er kanskje ikke så rart at faget sammen med norsk ligger på klagetoppen når det gjelder klager på standpunkt karakterer.

I disse dager vurderer Kvalitetsutvalget muligheten for en økning av timetallet i faget. Det svirrer rykter om hva utvalget kommer til å lande på. Det blir fryktet at en utvidelse av timetallet vil strande på at fylkeskommunene ikke har penger nok, fordi man vil trenge flere gymsaler. Landslaget for fysisk fostring har laget en konsekvensutredning som ikke er så alarmerende. Det blir allikevel ikke så dyrt.

Det paradoksale i dagens Helse-Norge er at helse er i vinden som aldri før, som jeg nevnte i innledningen. Denne vinden blåser ikke nok i håret på 16 – 19 åringene. For mange er kroppsøvingstimen til sammen 1 time og 20 minutter den eneste fysiske aktiviteten de har gjennom uka.

Helseminister Dagfinn Høybråten sa nylig i NRK at helse vil være et av de viktigste temaene i all samfunnsmessig planlegging i åra som kommer. I den nylig fremlagte Stortingsmelding om folkehelsepolitikken er det derfor gledelig å registrere at kroppsøving er viet mye oppmerksomhet. I stortingsmeldingen blir det sagt at en styrking av

kroppsøvingfaget er helt nødvendig for å sikre ungdommen en best mulig helse. Som nevnt kan kroppsøvingstimen være den eneste treningen som de får. Et kroppsøvingfag med økt timetall ville kunne ha vært et verdifullt bidrag til Norges 16-19 åringers fra de bestemmende myndigheter.

HVA SKJER MED ØKT UKETIMETALL?

Hva vil skje med faget dersom timetallet økes?

Læreplanene må endres. Disse bør etter min mening være mer læringsorienterte og kanskje ikke så prestasjonsorienterte som de er i dag. Ettersom flere og flere sliter med ferdighetsbiten, bl.a. som følge av dårligere fysiske forutsetninger enn tidligere, må ikke disse elevene skremmes bort. Med unntak av vurderingsdelen har vi en god læreplan i faget, og med økt timetall har vi en god mulighet til å få den gjennomført i praksis. Forandringer i faget bør ikke først og fremst gå på innhold, men på mål med faget, og som sagt hvordan det skal vurderes. Et moderne kroppsøvingfag må forandres dit hen at elevene som er i dårligst form, får førsteprioritet. Den store utfordringen for oss lærere blir da å bli mer mestringsorientert og mindre ferdighetsorientert.

Professor Sigmund Loland ved Norges Idrettshøgskole skrev en artikkel i Tidsskrift for den norske lægeförening i oktober 2000 om kroppssyn, idrett og mosjon der han stiller noen kritiske spørsmål til dagens profilering av fysisk aktivitet og den litt for ensidige fokuseringen på å se på kroppen som et objekt. Loland skriver: ”Termer som fysisk aktivitet, kaloriforbruk, gjennomsnittsvekt og langsiktig helsegevinst ved mosjon bør balanseres med beskrivelsen

av glede i bevegelse, velvære i kroppsutfoldelse, meningsopplevelser i spill og lek”. Loland mener altså at vi må erfare kroppen som et subjekt og ikke et objekt. Eller som sagt ovenfor: Vi må bli mer læringsorienterte og mindre prestasjonsrettede. Først når man har lært en idrettslig ferdighet, får man glede av det lærte og anledning til å oppleve kroppen som et subjekt. I dagens læreplan er begge disse perspektivene ivaretatt, og dette må vi beholde. Særlig må vi overfor de ”svakeste” sette fokus på kroppen som et subjekt i enda større grad enn det dagens fagplan gjør. De flinkeste klarer seg alltid.

VI MÅ VINNE UNGDOMMENS HJERTER

Utfordringen for oss kroppsøvingslærere blir i framtida å vinne ungdommens hjerter. Gjennom kroppsøving i videregående skole skal grunnlaget legges for at de ”svakeste” får lyst tilbake på det å være i bevegelse, dersom lysten er fraværende. Dersom en elev ikke opplever mestring, vil glede og lyst forsvinne, og faget vil kanskje ikke bidra til bedre helse.

Med økt timetall vil kroppsøvingslærerne bli bedre kjent med elevene. Det vil bli lettere å lage individuelle opplegg, og dette vil komme alle elever til gode uavhengig av ferdigheter og fysisk form.

Til slutt vil jeg nevne at kroppsøvingfaget i framtida vil være en viktig motpol for ungdommen til den kommersialiserte ”idretten” som blant annet helsestudioene står for. Selv om helsestudioene også legger vekt på såkalte subjektive kriterier, som for eksempel glede ved å være i bevegelse, er det liten tvil om at de også spiller mye på objektive kriterier som gjennomsnittsvekt og velproporsjonerte kropper. Gjennom et forsterket kroppsøvingfag kan elever få et bredere og tydeligere bilde av hva det vil si å drive med trening og kanskje bli mer kritiske til de voldsomme kreftene som den kommersialiserte ”helseindustrien” jo faktisk står for.

Svein M. Sirnes er leiar i Sogn og Fjordane Lektorlag. Foto: Privat.

Svein M. Sirnes har arbeidd med fleirvalstestar i USA: – Norsk skule treng standardiserte testar

Norsk Lektorlag bør stø utdanningsminister Kristin Clemet sine planar om landsomfattande standardiserte testar i sentrale skulefag. Dersom desse vert laga etter psykometriske prinsipp, er eg overtydd om at dei vil vere eit steg i riktig retning for både grunnskulen og den vidaregåande skulen. Derfor håper eg at NLL sluttar opp om dette tiltaket.

Dette seier Svein Magne Sirnes, lektor ved Hafstad vidaregåande skule i Førde og fylkesleiar i Sogn og Fjordane Lektorlag. I åra 1998-2001 hadde han ansvaret for testar i tysk og fransk ved Educational Testing Service (ETS) i Princeton, New Jersey. Han har også vore associate professor i “foreign language assessment” (vurdering i framandspråk) ved Defense Language Institute i Monterey, California, som er det amerikanske forsvaret sin språkskule.

Ikkje-vilkårleg evaluering

Psykometriske fleirvalsprøver eller “multiple choice”-testar spelar ei svært viktig rolle i USA, og amerikanarane satsar stadig meir på slik vurdering. Etter Sirnes sitt syn har fleirvalstestar mellom anna ført til ei markant nivåheving i amerikansk skule.

– Det er mange fordelar med denne

typen testar. Alle kandidatane får dei same spørsmåla, same kva skule dei går på. Sidan sjølve vurderinga kan gjerast maskinelt, kan elevane vere sikre på at ho blir 100 pst. objektiv. Prosessen frigjer også ressursar som elles ville gå med til tradisjonell “retting”. Det er også mogeleg å gi testane tilnærma same vanskegrad år etter år. Dermed kan ein samanlikne regionar, skular og klassar over tid. Resultatet av ein test kan vere klart berre ei lita stund etter at testen er teken, noko elevane sjølvsagt set stor pris på. Men vi må ikkje gløyme at det er dyrt og tidkrevjande å utvikle gode psykometriske fleirvalsprøver, og det er ein omfattande prosess oppgåver må gjennom før dei kan brukast i ein test. Det er i det heile mange omsyn som må takast når testar skal lagast, seier han.

Educational Testing Service

Det amerikanske selskapet Educational Testing Service (ETS), som er størst i verda innan psykometrisk testing med over 2000 medarbeidarar på løningslistene, er ein non-profit-organisasjon som blei etablert i slutten av 1940-åra for å administrere testane til The College Board, som er ei samanslutning av amerikanske universitet og college.

Den mest kjende av desse testane er SAT (Scholastic Aptitude Test), som

amerikanske elevar må ta før dei kan søkje om opptak på college. I Noreg er nok TOEFL-testen betre kjend, ein engelskeksamen som utlendingar må greie for å komme inn på amerikanske universitet. ETS har også testar for sertifisering av ulike yrkesgrupper, mellom anna lærarar og sjukepleiarar.

Eit av dei mest pretisjefylte testprogramma heiter Advanced Placement eller AP, ein krevjande eksamen som vert gitt i ei rad fag. Med ein eller fleire AP-eksamenar på vitnemålet har elevar i high school gode sjansar til å bli tekne opp på dei beste universiteta – og dei treng ikkje ta obligatoriske collegekurs, som det plar vere mange av dei to første åra. Dermed blir utdanninga billegare, og studenten kan konsentrere seg om spesialfaga sine.

– AP-programmet er heilt imponerande. Alle som meiner at norsk vidaregåande skule bør bli meir studieførebuande, bør sjå nærmare på dette geniale tiltaket, er rådet Sirnes gir.

ETS satsar no internasjonalt, og for eit par år sidan opna selskapet ei avdeling i Utrecht i Nederland.

“Common yardstick” Testing er eit nøkkelord i debatten om

skule og utdanning i USA. Kritikarar av fleirvalstestar meiner dei påverkar undervisninga i altfor stor grad. Somme lærarar blir altfor sterkt fokuserte på visse emne eller spørsmål som dei trur testane vil innehalde, utan å bry seg om viktige sider i fagplanar og pensa, blir det hevda.

– Amerikansk skule er sterkt påverka av John Dewey sine idéar, og kunnskap har

vel aldri vore eit honnørord. Noko av motstanden mot testinga må nok sjåast i det lyset, seier Sirnes. – På den andre sida meiner mange amerikanarar at nettopp det veldige mangfaldet som kjenneteiknar amerikansk skule i dag, gjer det meir nødvendig enn nokon gong med sentralt utvikla testar som kan fungere som “common yardstick” eller minste felles mål, eit syn som også ein god del politikarar og skulefolk deler.

Kva SAT-resultat skular oppnår, kjem t.d. i aviser, radio og TV og er med på å bestemme løna til lærarar og rektorar mange stader. Dei påverkar også taksten på eigedommar i dei områda elevane kjem frå. Går ein inn på Internett-sidene til amerikanske eigedomsmeklarar, vil ein finne opplysningar om skular i området og kva SAT-resultat dei kan vise til, seier Svein M. Sirnes til slutt.

KORT OG HISTORISK

Skolereformer og økonomi

Problematiske og kostbare skolereformer er ikke et nytt fenomen. Da Hamar i 1851 nedsatte en skolekommissjon, konkluderte den med at det var *skjellig grund til at udsætte med at oprette en fullstendig almueskole*, skriver Chr. Ramseth i sin *"Hamar bys historie" fra 1899*. Man mente at barnetallet ville synke, og at byens budsjetter ikke tålte omkostningene. Kommisjonen sto imidlertid på for at *beskaffe de forsømte børn undervisning i prestegjeldets nærmeste almueskoler*. Noen av byens eldste gutter fikk derfor gå på skole i Vang, men langt de fleste barna fikk *indtil videre tumle om i frihed paa de uryddige byggetomter. En borger forsøkte nok at sætte i gang en skole. En hiddreven fattig stakkar blev hyret som skoleholder, fik nogle skilling til skrivesager*. Slik fikk 17 elever tilbud om skolegang. Det varte imidlertid ikke lenge før elevene sluttet, blant annet fordi at det *lugtet saa vondt of ham, som skulde være lærer*. Ellers forsøkte et ektepar å starte skole i Hamar: *Manden, en mindre vellykket studiosus, falbyder ved siden deraf blæk, og kona som skulle drive en ren pikeskole kunne friste med allundskinds og randerske handsker af billig pris*.

Skolekommissjonen bestemte i 1852 å satse på en skole *hvori kjøbstadens børn kunde nyte den høyst nødvendige undervisning*. I et forsøk på å spare penger ble byens garver, Johannes Olsen, ansatt som lærer. Ansettelsesprosedyren var noe spesi-

ell: Olsen ante ingenting da han en dag fikk besøk av et medlem av skolekommissjonen. -jeg skolelærer? For noe sludder, svarte han. -jo, nå går du bort i rådstuen så vi kan tale med deg. De sitter og venter. I følge Chr. Ramseth foregikk autorisasjonen i rådstuen slik: *Først en prøve i indenadlæsning. Det gik da upooklagelig. "Og soa skal vi examinere Dem i lidt Bibehistorie. - Kan De sige mig. Hvor blev profeten Jeremias ført hen, da jøderne blev bortførte til Babel?" - "Til Ægypten." "Godt, godt. Det er tilstrækkeligt. De er nu skolelærer i Hamar og maa begynde, saa snart vi faar ordnet det nødvendige*.

Byens myndigheter brukte ialt 220 spd, eller 880 kroner på skolen det første året. Slik var budsjettet: 1) Løn til skolelærer 105 spd, 2) Lokale, overensstemmende med lovens paragraf 9 40 spd, 3) Lys og brænde til skoleværelset 10 spd. 4) Til indkjøb af bøger samt skrivematerialer for fattige børn 10 spd. Tilfeldige udgifter 10 spd. Tilsammen 220 spd.

I 2003 har Hamar 9 barneskoler og tre ungdomsskoler med et skolebudsjett som nærmer seg 200 millioner kroner.

Ole Peder Kjeldstadli
Nestleder i Hedmark Lektorlag

Medlems
Rådgiveren

Kun for medlemmer

Medlemsrådgiveren er et helt nytt betjeningskonsept fra DnB-konsernet, spesielt utviklet for å ivareta dine finansielle interesser som foreningsmedlem. Medlemsrådgiveren er en del av samarbeidsavtalen mellom din forening og DnB-konsernet, med sine leverandører: Den norske Bank, Postbanken, Vital Skade og Vital Forsikring.

Her får du alle bank- og forsikringstjenestene samlet på ett sted. Medlemsrådgiveren tilbyr faglig kompetanse på de produkter og tjenester avtalen omfatter og kjennskap til dine gunstige betingelser som medlem.

Avtalen gir deg et langt bedre tilbud enn om du skulle forhandlet på egenhånd.

Ring 04700 - så vet du mer

Hva skjer i Namsos?

Lektorbladet presenterte i nr.2/2002 den nye videregående skolen i Namsos som er bygd på grunnlag av den svenske skolemodellen Skola 2000 . Nybygget skulle være basert på åpne løsninger der klasserom, tavler, lærerrom osv. skulle være en saga blott. Etter at den nye Olav Duun videregående skole ble innviet den 1.8.2003, har reformpedagoger valfartet til Namsos.

Lektorbladet har fått mange spørsmål om hvordan det nå går i Namsos. Bjørn Frosthammer , fylkesleder i Nord-Trøndelag Lektorlag og skoletillitsvalgt ved Olav Duun vgs. , svarer gjerne på våre spørsmål om skolen i Namsos.

Bjørn Frosthammer er leder for Nord-Trøndelag Lektorlag og skoletillitsvalgt ved Olav Duun videregående skole i Namsos. Foto: P.T.L.

små grupperom i hver etasje. Vi har altså fått tre store grupperom – dvs. i realiteten klasserom. Det viste seg at vi ikke kunne klare oss uten klasserom likevel. Vi har behov for flere små grupperom enn det vi har nå, så jeg regner med at det vil bli flere omgjøringer på sikt.

Hvordan er det med skolebygg uten tavler?
Vi fikk gjennomslag for tavle i det store fellesrommet, og vi har tavler både i de store grupperommene og i spesialrommene. De sistnevnte tavlene var for øvrig med fra starten. Vi har også whiteboardtavle på to grupperom i hver etasje. Vi klarer oss altså ikke uten tavler.

Hva med lærerarbeidsplassene?

Det er stort behov for et stillerom, som lærerne kan bruke til retting og forberedelse. Det blir nå planlagt nye lærerarbeidsplasser etter drop-in-systemet.

Det nytter ikke å konsentrere seg om rettarbeid på de lærerarbeidsplassene vi har fått der elevene er utenfor glassveggen. Der er det alltid uro!

NYBYGGET MÅ ALT BYGGES OM

Bygningsmessig er det gjort en del forandringer etter at nybygget var ferdig, sier Bjørn Frosthammer.

Behovet for et stort grupperom ble så stort at man fjernet en vegg mellom to

Etter først å ha fjernet dette lærerværelset, må man nå ha nytt lærerværelse i Namsos! Bildet er tatt våren 2000.
Foto: P.T.L.

Hvordan er det å ha en skole uten lærerværelse?

Det oppstod raskt behov for et rom hvor lærerne kunne samtale uforstyrret. Fra gammelt av eksisterte et rom i et tidligere bygg som foreløpig fungerer som et lærerrom. Nå blir det planlagt et nytt lærerrom sentralt på skolen.

Det må da være dyrt å begynne med ombygging med en gang nybygget er ferdig?

Behovene har vært så vidt prekære at man har sett det som nødvendig å starte en ny byggefase. Man må se på det som en prosess. Jeg må få nevne at det for elever og lærere har vært veldig varmt i det nye bygget fordi det ikke er solskjerming. Det blir nå satt opp utvendige persienner. I dag er det så lyst midt på dagen at det er vanskelig å bruke videokanon.

Er det arbeidsro i det store fellesrommet til elevene?

Lyden bærer veldig godt fra det store fellesrommet og inn i grupperommene. Man jobber for å prøve å løse dette problemet.

Det virker som om det er full retrett for den bygningsmessige skolerevolusjonen i Namsos.

Jeg ser det som en kontinuerlig justering etter de behov som dukker opp.

BLANDEDE PEDAGOGISKE ERFARINGER

Hva er de pedagogiske erfaringene med den nye skolemodellen i Namsos?

På vegne av allmennfag må jeg si at erfaringene er blandede. Fleksibiliteten er større, men behovet for mer strukturert undervisning har vært stort i realfag og språk.

Elevene ønsket i høst å få mer undervisning i matematikk. Dette kom frem i en spørreundersøkelse hvor majoriteten (2/3) gav signaler om minst 4 uketimer undervisning i stedet for 3 som vi fulgte. Undervisningen hadde blitt for mye polarisert fordi det ble for mye forelesning og for lite dialog i klassen. Man måtte jo gå igjennom stoffet på kortere tid. Modningsprosessen blir feil.

Hvordan fungerer studieøktene?

En del elever jobber veldig bra. Elever med dårlig selvdisiplin har store proble-

mer. Det blir derfor viktig å følge disse opp og sette tydeligere rammer. Slik sett har oppdelingen i grupper med læreren som gruppeleder/klassestyrer fungert godt.

Namos er blitt et pilgrimsmål for dem som vil reformere skolen. Blir de besøkende kjent med synspunktene dine?

Det er de færreste som snakker med meg. Men som oftest vil teamleder bli involvert ved besøk.

Har du en kommentar til slutt?

Det mest beklagelige med lærerteamene er at man risi-

kerer å bli veldig isolert som fagperson, f.eks. sitter jeg som eneste realist på teamet. Vi mangler samlingsstyrere i biologi, fysikk og geografi.

Hvorfor har dere ikke samlingsstyrere?

Det er meningen at teamene skal ta ansvaret for samlingene. Dette fungerer ikke, fordi det er samlinger som er i bruk for alle som arbeider med allmennfag. Da må man ha en person som er ansvarlig pr. samling.

Hvordan går det uten samlingsstyrere?

Samlingene forringes. En ordning med samlingsstyrere er nødvendig for å skape utvikling for at fagene skal følge med i utviklingen.

Hvordan er det så med de faglige resultatene i Namsos?

På VKI ser det rimelig bra ut i mine fag. Jeg har hørt at karakternivået på grunnkurs har gått ned i naturfag, sier Bjørn Frosthammer til slutt.

VELLYKKET POLITISK MARKERING I SANDE I VESTFOLD

NLLs medlemmer ved Sande vgs: Fra venstre: Arve Pedersen, Knut Johnsen, Tone Merete Ebbestad, Kaare Ulleberg, John Kraft Johansen og Odd Frydenberg. Marit Mikkelsen var ikke til stede. Foto: P.T.L.

Jeg er generelt ikke glad i streiker, men denne gangen synes jeg det var riktig av Norsk Lektorlag å sette foten ned, sa skoletillitsvalgt Odd Frydenberg da Lektorbladet besøkte Sande videregående skole under den timelange politiske markeringen torsdag 6. februar.

- Akademikerne er jo for overføring til KS og saken er jo alt avgjort. Men jeg reagerer sterkt på den formen som Clemet har valgt, sa Frydenberg da NLLs medlemmer var samlet over en kaffekopp på personalrommet i timen streiken pågikk.

Clemet har vært altfor arrogant, utbrøt Arve Pedersen. – Organisasjonene har stor innflytelse i dagens samfunn. De forlanger både medbestemmelse og høringer og kan ikke plutselig bli satt på sidelinjen, sa Pedersen. – Hva er da det neste vi kan vente?

Hva mener dere så om overføringen til KS? Vi føler oss usikre. Vi er jo heller ikke fornøyde med Staten som arbeidsgiver, men frykter de store forskjellene i kommunene. Det kan bli dårlige kår for lærerne i fattige kommuner, for eksempel fraflyttingskommuner, lød det sam-

stemt rundt bordet.

– Staten har tradisjonelt sett alltid hatt bedre råd enn kommunene, skjøt Arve Pedersen inn.

Hva synes dere om selve aksjonsformen Norsk Lektorlag har valgt? Ville dere heller reist til Oslo for å gå i demonstrasjonstog? Vi synes at NLL valgte en helt riktig form for markering med en times arbeidsnedleggelse, sa John Kraft Johansen. Man må ikke rope ulv unødvendig - da får vi ingen sympati i opinionen. Her i Sande er nettopp hjørnestensbedriften Sande Paper Mill nedlagt, og lokalmiljøet ser nok på lærerne som privilegerte med sikre arbeidsplasser.

Om lag 10 prosent av lærerne ved Sande vgs. er organisert i NLL. Hvordan er forholdet til de øvrige lærerne i dag?

Med vår aksjonsform blir vi ikke oppfattet som streikebrytere, noe som er viktig for arbeidsmiljøet. Selv om vi ikke går i tog og roper ulv, er det riktig at NLL gjennom en politisk markering har markert uenighet med en arrogant statsråd, slutter de engasjerte medlemmene i Norsk Lektorlag på Sande videregående skole.

MED FAKLER MOT CLEMET OG KS

Utdanningsforbundet og Skolenens Landsforbund arrangerte den 6.2. fakkeltog og demonstrasjoner mot KS og Clemet. Bildet er fra demonstrasjonen i Oslo.

F.v: Leder Anders Folkestad i UHO, leder Helga Hjetland og nestleder Per Ahlin i UFO. Foto: P.T.L.

Tilbud til våre lesere med evt. følge: MED LEKTORBLADET TIL ENGLAND I HØST

The West Country and London. 28.september – 4.oktober 2003.

3 netter i den vakre romerbyen Bath på Hilton National Hotel og 3 netter i London på Strand Palace Hotel, like ved Covent Garden.

Program:

Dag 1: Søndag 28.sept.: Kl. 12.05: Avgang British Airways BA 763 til London Heathrow, ank. 13.25. Så med egen buss (Norman Coaches) til Bath, innsjekking på hotellet ca. kl. 17. 19.30: Felles middag.

Dag 2: Mandag 29.sept.: Kl. 09.30: Sightseeingtur i buss i 1 time i og omkring Bath. Lokale guider. Deretter en drøy times spasertur i Bath med de samme guidene. Resten av dagen til egen disposisjon. Her er nok av interessante museer, gode shoppingmuligheter (til lavere priser enn i London), hyggelige restauranter og puber.

Dag 3: Tirsdag 30.sept.: Kl. 09.30: Utflukt med buss til Bristol (Clifton Suspension Bridge, et kjent landemerke og det nye British Empire and Commonwealth Museum, omvisning). Deretter til Wells, Englands minste city, lunsj på egen hånd, så omvisning i den berømte katedralen. Retur til Bath, ettermiddag til egen disposisjon.

Dag 4: Onsdag 1.okt.: Kl. 09.30: Til London. Vi kjører gjennom det vakre The Cotswolds og gjør første stopp i Cirencester, en annen av Englands berømte romerbyer. Deretter gjør vi et kort stopp i Bibury før vi inntar lunsj på egen hånd i Burford. Ankomst hotellet i London på ettermiddagen. Resten av dagen til egen disposisjon.

Dag 5: Torsdag 2.okt.: Kl. 09.00: Avg. fra hotellet for 3 timers sightseeingtur i buss i det sentrale London med Geir L. Fosvold som guide. Resten av dagen på egen hånd.

Dag 6: Fredag 3.okt.: Kl. 08.20: Vi spaserer fra hotellet til parlamentet for omvisning kl. 09. Besøk i House of Lords og House of Commons. Resten av dagen til egen disposisjon.

Dag 7: Lørdag 4.okt.: Hjemreise. Kl. 13.15 bussavg. fra hotellet til Heathrow, terminal 1. Kl. 16.20 avg. BA 768 til Oslo Gardermoen, ank. kl. 19.30.

Pris pr. person i dobbeltrom: kr. 7450,-(enkeltromstillegg: kr. 1605,-) som omfatter:

Fly Oslo – London – Oslo. (Alle skatter og avg.).

6 netter på 1.klasses hotell med frokost alle dager og i Bath med middag 3 kvelder.

Buss London Heathrow - Bath - London Strand Palace Hotel.

Sightseeingtur med buss i Bath og all guiding i Bath.

Utflukt med buss til Bristol og Wells.

Inngangspenger og omvisning på musèet i Bristol og i katedralen i Wells.

Sightseeing 3 timer i buss i London.

Omvisning i parlamentet.

Transferbuss fra hotell i London til Heathrow.

Bath Abbey

NB! I god tid før avreise vil alle deltakere få tilsendt et orienteringshefte som inneholder:

Program.
Praktiske opplysninger.
London på egen hånd.
Deltakersliste.

Ansvarlig for opplegg og reiseledelse er Geir Lobben Fosvold (tlf.: 64 95 84 15 (privat) og 69 36 64 16 (jobb).
Opplysninger om reisen kan du få av GLF eller av Lektorbladets redaktør (tlf.: 48 26 33 10).

Påmelding skjer enten til GLF eller til Lektorbladet
(adr.: Keysers gt. 5 0165 Oslo eller E-mail: lektorbladet@norsklektorlag.no)
senest innen 15.mai (bindende).
Ved påmelding betales et depositum på kr. 2500,-. Restbeløpet betales innen 20. juni.
Innbetaling skjer til konto: 512205.83442. (GLF Ekskursjoner).

(Reiseforsikring med avbestillingsforsikring må den enkelte deltaker sørge for selv.)
HUSK PASS! HUSK PASS! HUSK PASS! HUSK PASS! HUSK PASS! HUSK PASS!

Det er plass til maks. 45 deltakere – lesere av Lektorbladet med eventuelle ledsagere.
(Prisen forutsetter at pund sterling-kursen ikke øker dramatisk. Vi må forbeholde oss rett til å endre programmet).

Vel møtt til reisen til Bath, Bristol og London!

Geir L. Fosvold

Per Thorvald Larsen
(redaktør)

GEIR LOBBEN FOSVOLD REISELEDER I ENGLAND

Geir Lobben Fosvold er lektor ved Frederik II videregående skole i Fredrikstad.

Han har i 25 år arrangert og ledet reiser til England for skoleelever og voksne. Fosvold har i tillegg bred erfaring som reiseleder, bl.a. i Bennetts reisebyrå. Mange medlemmer av NLL kjenner ham som engasjert debattant og humørspreder på våre landsmøter!

Vi er svært tilfredse med å kunne presentere en så faglig kompetent og engasjert reiseleder på den første reisen i Lektorbladets regi. Geir Lobben Fosvold har komponert et kulturelt reiseprogram som gjør at denne uka blir interessant både for de som kjenner England godt fra før av, og for de som ikke gjør det. Reisen kan både klassifiseres som kurs for de som vil søke permisjon, og som ferie for de som ønsker en kulturreise i høstferien. Arrangementet er for alle faggrupper. Du behøver ikke å være medlem av Norsk Lektorlag for å melde deg på, men ved overtegning har medlemmer med følge fortrinnsrett. Velkommen! Red.

Foto: P.T.L.

CITY OF BATH

– en perle i England

Byen BATH med ca. 80.000 innbyggere ligger i underkant av 200 km vest for London og er kanskje den mest besøkte av romerbyene i England. Midt i byen ligger de to tusen år gamle restene av badeanleggene og tempelet som var viet til guden Sulis Minerva.

Badene ble anlagt på det hellige stedet etter den lokale gud Sulis, som skulle forenes med Minerva fordi den største av de varme kildene ligger akkurat her. Derfor er byen i romertiden omtalt som Aquae Sulis. Byen har flere varme kilder (hot springs), men denne er den største og kalles the King's Bath spring. Den bobler opp av grunnen med en styrke på omtrent en million liter vann pr. døgn, vannet holder 46,5 grader C. Det vannet som kommer opp nå, er gammelt regn som antakelig falt nær Mendip (vi skal kjøre over the Mendip Hills på vei til Wells) for 10.000 år siden. Det trengte dypt ned i jorden hvor det ble varmet opp av den naturlige heten i jordens indre.

Man mente vannet var helsebringende og kurerte folks sykdommer, og mange besøkte byen opp gjennom århundrene for å bli kvitt sine lidelser. En av de mer fasjonable "pasientene" har en viss interesse for oss i Norden, nemlig dronning Anne som var gift med Kong James I (han som var James VI av Skottland inntil han i 1603 også ble konge av England da Elizabeth I døde). Hun var prinsesse av Danmark, søster til Christian IV og altså – i alle fall offisielt

– datter av Fredrikstads grunnlegger Frederik II. Ryktene vil ha det til at hun og James giftet seg i Oslo i 1588.

Dronning Anne er slett ikke den eneste berømtheten som har besøkt Bath, men hennes besøk må ha ført til at byen ble populær. Folketallet steg fra ca. 2000 i 1700 til 28000 i 1801. Dette året flyttet dikteren Jane Austen hit og bodde her i fem år. Lord Nelson og hans elskerinne Lady Hamilton har bodd her, William Pitt, Dr. Johnson (det første engelske dictionary), Henry Fielding, maleren Thomas Gainsborough og mange andre.

På 1700-tallet får BATH det preg av georgiansk arkitektur som byen er så kjent for i dag. De sandstensfargede husene minner om at byen ligger sør i det vakre landskapet The Cotswolds der den rødbrune sandstenen kommer fra. To arkitekter, far og sønn John Wood, reddet byen fra det de betegnet som middelalderens forfall. De ville intet mindre enn tegne en komplett romerby med forum, rund plass (circus) og idrettsanlegg, og de lyktes langt på vei. Queens Square, the Circus, Royal Crescent, Assembly Rooms er arkitektoniske mesterverk. Det er også den berømte Pulteney Bridge over elva Avon. Herfra kan man ta båtturer på en times tid.

Ved Roman Bath Museum ligger Bath Abbey, som ble påbegynt i 1499. Katedralen er et av Englands vakreste eksempler på gotisk arkitektur og en av

de siste store kirker som ble bygd før reformasjonen. Glassmaleriet som nesten dekker hele østlige tverrvegg, gjengir scener fra Kristi liv. Den forrige Bath Abbey på samme sted ble like etter normannernes erobring i 1066 erklært som katedral og ga dermed BATH rett til å kalle seg city. Så det fulle navn er City of Bath, selv om jernbanen kjører sitt eget "spor" og kaller byens stasjon Bath Spa.

Enten man kommer med tog eller buss, møter man romerbyen med badene, den georgianske byen med de høye, smale husene fra 1700-tallet som rommer private hjem, forretninger, restauranter og puber. Innimellom husrekkene snor de trange smugene med den ujevne brolegningen seg. Man spaserer i de vakre parkene i den moderne engelske by med sin to tusen år gamle historie. Ingen by er som BATH.

Geir L. Fosvold

"SUPERTORS- DAG" I VEST !

Torsdag 27. februar holdt fylkeslagene i Hordaland og Rogaland fylkesårsmøter i henholdsvis Bergen og Stavanger.

På årsmøtet i Rogaland Lektorlag ble Else Wigen Berner gjenvalgt som leder for de kommende to årene. Med seg i fylkestyret har hun Asbjørn Tveit, Kopervik vgs, Erik Berge, Sandnes vgs. Sigbjørg Maria Helle, Bergeland vgs Kirsti Sønstabø, Vardafjell vgs. Varamedlemmer er Torill Aursland, Vardafjell vgs. og Trym Evertsen, St. Svithun vgs.

Med 135 medlemmer er Rogaland Lektorlag nest største fylkeslaget i Norsk Lektorlag etter Akershus.

Fylkestyret i Rogaland:
F.v.: Sigbjørg Maria Helle, Else Wigen Berner (leder), Torill Aursland (vara),
Kristin Sønstabø og Erik Berge.
Abjorn Tveit og Trym Evertsen var ikke til stede da bildet ble tatt. Foto: P.T.L.

Etter valgene ser styret i Hordaland Lektorlag slik ut: Ny leder ble Svein Einar Bolstad, Sotra vgs. Styremedlemmer er Monica Amundsen, Bergen yrkesskole, Kåre Bjørndal, Fyllingsdalen vgs, Aage Nesbø, Sotra vgs, Reidun Thompson, Bergen katedralskole. Varamedlemmer er Anbjørg Igland, Bergen yrkesskole og Laila Sjo, Gimle skole. Som fylkestillitsvalgt ble valgt Monica Haugland, Fyllingsdalen vgs. og som kommunetillitsvalgt i Bergen Sindre Vinje, Helldal skole.

Svein Einar Bolstad er ny leder i Hordaland Lektorlag. Foto: Privat

tema – eit nyutvikla norsk-
verk for AA, MD og ID

I år komplett for
alle årstrinna

For eleven:

- Lærebok med tekstsamling for kvart årstrinn gir eleven ein nøkkel til å gå inn i stoffet.
- Ressurs- og oppgåvebok for kvart årstrinn gir betre orden og struktur i elevarbeidet.

For læraren:

- Ein perm med fagleg-pedagogisk bakgrunnsstoff og idear til undervisninga.
- Eit CD-sett med tekstar frå tekstsamlinga og utvalde musikkutt.

Forfattarar: Benthe Kolberg Jansson, Kristian E. Kristoffersen, Jannik Krogh og Per Arne Michelsen.

Både nynorsk- og bokmålsutgåve.

KONTAKT OSS!
www.samlaget.no

Skolebokinformasjonen
Det Norske Samlaget,
Boks 4672 Sofienberg, 0506 Oslo.
Tlf 22 70 78 00 Faks 22 68 75 02
E-post: skolebokinfo@samlaget.no

BANK- OG FORSIKRINGSTILBUD: Lettere å bytte forsikringer ved overgang til ny fagforening

Av Else Alvik, forsikringsansvarlig i Norsk Lektorlag

Foto: Ø. L.

Else Alvik

Norsk Lektorlag har i samarbeid med de andre Akademikerforeningene fremforhandlet forbedrede bank- og forsikringsavtaler som presenteres for våre medlemmer i ”Medlemsrådgiveren”, en ny brosjyre fra DnB/Vital med enkel og grei oversikt over alle medlemstilbudene. ”Medlemsrådgiveren” er også det nye navnet på DnB/Vitals rådgivnings- og servicekontor. Det legges stor vekt på service, tilgjengelighet og enkelhet, derfor er all ekspertise om bankavtalene i DnB og Postbanken og om forsikringsavtalene i Vital Forsikring (Vital Liv og Vital Skade) samlet hos ”Medlemsrådgiveren”, som nås på telefon 04700. Enklere kan det ikke bli: Både NLLs medlemmer og potensielle medlemmer får all den hjelp de trenger ved å ringe 04700.

Overgang til ny fagforening / skifte av forsikringer:

Vi mener at forsikringstilbudene samlet sett er de beste på markedet, og at de betyr mye for våre medlemmer. Imidlertid har NLLs sekretariat fått inn meldinger fra lokalt hold om at potensielle medlemmer kvier seg for å bytte fagforening selv om de ut fra fagpolitisk

overbevisning ønsker det, rett og slett fordi skifte av kollektive forsikringer oppfattes som komplisert.

Etableringen av Medlemsrådgiveren hos DnB/Vital vil gjøre det lettere å skifte forsikringer i forbindelse med overgang til ny fagforening. Likevel kan det være behov for en enkel orientering fra NLL:

Skadeforsikringer: Alle kollektive forsikringer som ikke er obligatoriske, er ettårige avtaler mellom forsikringstaker og forsikringsselskap. De administreres av forsikringsselskapet som sørger for utsending av giro til innbetaling av premie en gang per år. Det enkelte medlem vil derfor etter innmelding i NLL ha god tid på seg til å ordne med nye skadeforsikringer før de gamle utløper. Dersom forfallsdato er nær forestående ved overgang til ny fagforening, vil NLLs og Vitals serviceorgan ”Medlemsrådgiveren” være behjelpelig med å få nye forsikringer raskt på plass.

Gruppelivsforsikringer:

Gruppelivsforsikringer med dekning mer enn 5G er ikke obligatoriske, det vil si at avtalene er ettårige slik at potensielle medlemmer har tid til å ordne nye forsikringer etter innmelding i NLL og før de gamle forsikringene utløper. Imidlertid krever slike forsikringer alltid helseerklæring, og i og med at behandlingen av disse kan ta litt tid, bør man passe på å melde seg inn i NLL i god tid før forsikringsforfall. Uansett vil ”Medlemsrådgiveren” kunne gi råd om hvordan man unngår å være udekket en viss tid i forbindelse med overgang til ny fagforening.

Potensielle medlemmer som har pådratt

seg spesielle helseproblemer etter at deres nåværende gruppelivsforsikring ble tegnet, bør i samarbeid med ”Medlemsrådgiveren” gå inn for en ordning hvor de kan vente med å melde seg ut av sin nåværende fagforening inntil svaret på den nye helseerklæringen foreligger. I slike spesielle tilfeller kan NLLs forsikringsansvarlige kontaktes direkte, telefon 23 32 79 94. (Det eneste man risikerer ved en slik ordning, er å være dekket av både gammel og ny forsikring den tiden det tar for Vital å godkjenne helseerklæringen, i og med at gruppelivsforsikringer gjøres gjeldende fra og med dato for innsending av helseerklæringen.)

NLL ønsker ikke å overtale til innmelding i foreningen på bekostning av den trygghet opparbeidede rettigheter i livs- og uføreforsikringer representerer. Imidlertid råder vi dem som kun har en obligatorisk 5G-forsikring (som bare gjelder utbetaling ved død og ikke ved uførhet, og som trappes ned til 2.5G fra fylte 50 til 60 år), til å foreta en vurdering av hvor mye en slik dekning betyr for dem i forhold til medlemskap i en fagforening som kan tjene deres fagforingspolitiske interesser best. (Merk at den familieulykkesforsikringen som i en del tilfelle er kombinert med slike obligatoriske forsikringer, kan erstattes av en rimelig forsikring med bedre dekning og uten behovsprøving hos Vital.)

Vi minner til slutt om at ved utmelding av en fagforening har man lovfestet rett til å beholde sin gamle gruppelivsforsikring som individuell fortsettelsesforsikring, men høyst sannsynlig til en mindre gunstig premie. ”Medlemsrådgiveren” vil være behjelpelig med råd.

"SPEDE SPIRAR LYT FÅ GRO" – men ikke bli ville vekster

Erik Brøntveit og Knut Duesund:
Filosofi, livssyn og etikk.
Fagbokforlaget 2002.(363sider.)

Bør faget filosofi i grunnskolen ta sikte på å inspirere til *egen* filosofisk tenkning, eller først og fremst gi solide kunnskaper *om* filosofi?

Dette spørsmålet er viktig for høgskolelærerne Brøntveit og Duesund i den læreboka de har laget for å dekke filosofidelen i KRL-faget i lærerutdanningen. I god harmoni med det grunnskolens KRL-læreplan sier om filosofi, svarer de at begge deler er viktige.

Selvstendig filosofering kommer ikke alltid automatisk. Egne ”didaktiske avsnitt” i boka er fulle av spørsmål som kan

virke stimulerende. Men er dette nok til å gjøre lærerne til gode inspiratorer som ikke lar spede tankespirer rundt om i de tusen klasserom kveles av tung lærdom?

For boka gir mye solid lærdom *om* filosofi, livssyn og etikk. Men det slår meg at framstillingen ofte burde vært mer problematiserende. Se for eksempel på dette sitatet:

”Vi må se på de etiske modellene som ulike verktøy i en verktøykasse som står til rådighet...(.....) En god etisk drøfting bør derfor søke å ta i bruk flere modeller enn én og vise hvorfor dette kan være nyttig og nødvendig.”(s. 287).

Problematisering ut fra stikkord som ”relativisme” og ”fundamentalisme” kunne her ha gitt filosofiske fødsels- hjelpere in spe viktige utfordringer på sitt eget nivå.

Når det gjelder utvalget av filosofer, har grunnskolens læreplan naturlig nok vært avgjørende, men den antyder lite om hvor bred plass ulike tankeretninger bør få. Likevel – når forfatterne velger å la Platon og Aristoteles til sammen få flere sider enn hele filosofihistorien etter dem - virker det underlig. Både barn og voksne i vår tid kan ha mye å lære av

antikkens klassikere, men også av mange senere tenkere.

Hvor god ei lærebok i filosofi er, rent faglig, vil det aldri være full enighet om. Av helt åpenbare feil fant jeg her bare én. (Kants *forstandsbegrep* omtales s.148 som en *anskuelsesform*). Og bare et par steder ser det ut til at anstrengelser for ikke å gjøre teksten for vanskelig har resultert i misvisende overforenkling. (Framstillingen av Aristoteles logikk og av Kants moralfilosofi.)

Først i 1997 kom ”filosofi” inn som obligatorisk emne i grunnskolen. Bakgrunnen var den tros- og livssyns-pluralisme alle møter i dagens Norge. Håpet var at faget kunne fremme ”forståelse, respekt og evne til dialog”. Boka til Brøntveit og Duesund vil – innvendinger til tross – være til god hjelp for filosofiske jordmødre som deler det håpet.

Erik Stoveland

Foto: Per Thorvald Larsen

Merete Morken Andersen Hav av tid Gyldendal

Merete Morken Andersen

Tid for bok: Modent om sorg

Av Anne Lise Jomisko

Den tyske filosofen Walter Benjamin (1892-1940) har i essayet Fortelleren kommet med kloke betraktninger om døden. Han sier at den døende låner en form for autoritet fra døden som er den beste forutsetning for den gode fortellingen. Med det mener han at av døden fødes fortellingen, for først i møtet med døden opplever mennesket seg selv. Kunnskap og lærdom antar sin mest meddelbare form hos de døende. Merete Morken Andersens kritikerroste og prisbelønte roman Hav av tid (2002) låner også sin autoritet fra døden. Et tragisk selvmord er utgangspunktet for to menneskers bekjennelser i fortellingens form. Uten selvmordet – ingen bekjennelse.

Tapsopplevelsen

En varm og lys sommermorgen vandrer 16 år gamle Ebba ut i skogen og henger seg i et tre. Motivet er ukjent. Det er kjæresten Erlend som finner henne og tar henne ned. Ebbas fraskilte foreldre, Judith og Johan, forteller i hver sin del av romanen om oppløpet til selvmordet, om sine liv slik de har blitt, om bitterhet og lengsler. Som leser får en raskt svar på hvorfor skilsmissem kom i stand, men en får ikke særlig mange svar på hvorfor Ebba tok livet sitt. Hun var en svært pliktoppfyllende og hengiven datter, så oppofrende at hun nærmest ble selvut-slettende. (Forsåvidt en mulig grunn til selvmordet, men den er ikke åpenbar.)

Jesus- eller Hedvigskikkelse

Selv om Ebbas selvmord er høyst nær-værende gjennom hele boka, er det ikke hovedtemaet. Viktigere enn å finne svar på Ebbas motiver, er Judith og Johans tapsopplevelse. Det vell av selvbekjen-nelser selvmordet setter i gang, virker svært betimelig. Kvelden før begravel-sen møtes de fraskilte ektefellene og gjennomlever et nærmest bergmansk drama der skyld og forsoning står sen-tralt. Morken Andersen maner fram uhygge og intensitet, men avdekker også hvor sårbar og hjelpeløs enhver kan bli i møtet med sorgen. Ebba blir i denne sammenhengen en Jessuskikkelse som ofrer seg på bitterhetens alter. I selv-mordsbrevet hun etterlater seg, ønsker hun at alle hennes fortrolige skal forenes. En annen nærliggende figur å sammenligne Ebba med, er Hedvig og hennes offergjerning i Vildanden. Morken Andersen har tidligere jobbet med Ibsen, blant annet gjennom Ibsenhåndboken (1995), så en assosias-sjon i den retningen er ikke så fjern.

Hav av tid er en seriøs, vakker og inn-stendig roman. Den er stilmessig gjennomført i en svært renskåret prosa. Teksten er autentisk og ærlig skrevet, til tider vond å lese, noe som aldri har vært et handicap for noen tekst. Forfatteren fikk nylig litteraturkritikerprisen for denne romanen, og det har hun fortjent.

Bibliografi

Hav av tid (2002)
Livsritualer (Om Cecilie Løveids
diktning), 1998
Fiendens musikk (Dikt), 1997

Dronningen etter badet, 1996
Ibsenhåndboken, 1995
Broren min løper, 1991
Fra, 1988

Hva driver disse rektorene med?

Spørsmålet ble ubehagelig nærværende i min bevissthet ved sankt-hanstider i fjor, jeg husker ennå at jeg befant meg i snekka underveis mot Hvaler-arkipelet og følgelig øvet meg på å unnvære skolen noen uker - den skolen som i så mange år har vært min trygge og interessante arbeidsplass, og som jeg setter så stor pris på.

Spørsmålet knyttet seg ubehagelig også til en av mine gamle, gode kjenninger, Arild Thorbjørnsen i Læringssenteret. Vi har både sensurert sammen, vært på årsmøter sammen og bidratt til lærebokfloraen i mange år. En kunnskapsrik, omgjengelig lektor som har ofret sin livsbestemmelse og blitt kontorist i stedet, på god avstand fra den virkeligheten han kontorerer over, ivrig etter å henge opp stjerner som vi middelhavssseilere skal navigere etter. Nåvel, bevare meg vel og så videre, stjernekart og himmelretninger er ikke å forakte når kursen skal stakes ut og sikten nærmer seg null. Men likevel!

Jeg må tilbake til en ettermiddag noen uker tidligere - var det onsdagen før eksamen begynte? Jeg satt og spiste middagen min, såre fornøyd med dagen så langt og i lykkelig glemsomhet om at det er noe som heter Læringssenteret. Da hørte jeg det på radio: Henning debatterte en ny eksamensforskrift med Arild. Lektorlagslederen sa det rett ut i debatt med senterdirektøren: Dette fører galt av sted!

Alle kan ta med seg det de ønsker til eksamen, forklarte direktøren. En bred, generell adgang til bruk av hjelpemidler. Et par unntak, riktignok, men vi forstod jo at det ikke var så nøye med å kontrollere, bare elevene fikk boltre seg i medbrakt.

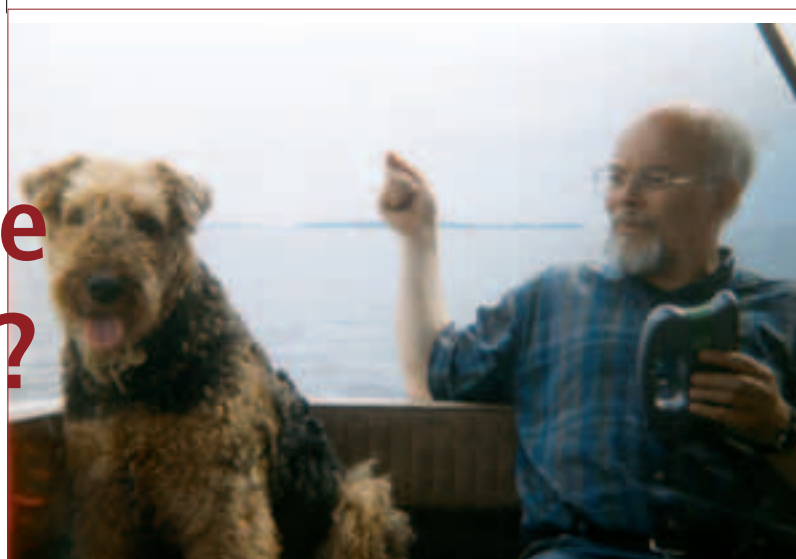
Hadde ikke denne opplysende radio-

debatten funnet sted, hadde kanskje ikke vi ved vår skole visst om det engang. At

det ikke lenger var snakk om et håndskrevet notatark og ellers innsiden av hodet, men tvert imot lass med ferdigskrevne essays og fagartikler om det meste. Ved enkelte andre skoler lot de som om de ikke hadde hørt om det, ved atter andre var det fritt fram for alt. Massevis av ekstrajobb for en del rektorer og en hær av medhjelpere, ønsket uvirksomhet hos andre som "ikke hadde hørt om det" og puttet skrivet i skuffen.

Noen uker senere kunne de som ikke var fornøyd med karakteren i hovedmål, få den strøket. Det gjaldt også skoler der elevene knapt hadde hørt om at de kunne ta med seg avskriftsmateriell etter eget forgodtbefinnende. For ikke å snakke om en lang rekke privatister som satt hjemme og ikke engang klødde seg i hodet, siden de ikke hadde hørt at de allikevel ikke fikk ha med seg alt de ønsket på sidemålsdagen, slik de hadde hørt før hovedmålsdagen. Det hadde de til gjengjeld fått erfare da de på sidemålsdagen klokken 0900 punktlig ble fraplukket alt de hadde funnet fram, bortsett fra det notatarket de selvsagt ikke hadde skrevet noe på, siden de jo kunne ta med seg alt mulig rart de hadde funnet på biblioteket osv. Trodde de. Snakk om surr! Full rulle igjen for rektorer og hjelpekorps. Kandidater som lurte. Veiledning, intens krafising i skallen, stryking eller ikke stryking av karakter.

Jeg må stille spørsmålet enda en gang: Hva driver disse rektorene egentlig med? Eier de ikke evner til annet enn å bøye nakken og la seg piske av konto-

I snekka: Hans Olav Nøklestad (t.h.) og Cleo. Foto: Privat.

risten som kommer på en idé og straks sender ut et skriv om den, selv om idéen er helt på trynet? Hva er de for slags godtfjotter? (Sorry, jeg vet at det heter godfjotter, men intetkjønnsformen ble uimotståelig.)

Rektorene ved de skolene som utdanner våre framtidige studenter, skal ikke være umælende kontorister. De skal være akademikere som forstår hva vi driver med. De skal reise seg og øyeblikkelig - øyeblikkelig! - gi beskjed til læringssentere og departementer og andre som har fått noen nye innfall siden sist: Dette skal vi ikke ha noe av! Ingen Thorbjørnsen skal gjøre selvpåfunnet forandring i eksamensordningen noen uker før eksamen, ingen Hernes skal sitte oppe om natten og skrive læreplaner etter eget forgodtbefinnende, ingen Søggen skal beordre tenkningen for landets rektorer. De skal tenke selv, og de skal si ifra!

Jeg vet at rektorene i mange år systematisk er blitt splittet som gruppe, kontrollert, fratatt innflytelse og akademisk verdighet, omgjort til tilsynsmenn og -kvinner, liksom vi klasseromsslitere er forsøkt omdannet fra kunnskapsformidlere til veiledere. Men behøver de å finne seg i det? Hva om de bestemte seg for å påvirke oppover i systemet igjen, slik at de på ny kunne være med på å styre utformingen av skolen? Tenkte jeg, og styrte unna Vauerbrottene, som er noen av de styggeste skjærene i hele Hvaler-farvannet.

Hans Olav Nøklestad

norsk lektorlag

Sekretariat:

Norsk Lektorlag, Keyzers gate 5,
0165 Oslo.
Telefon: 23327994,
telex: 23327990,
Nettsider: www.norsklektorlag.no
E-post: sekretariatet@norsklektorlag.no

Generalsekretær:

Otto Kristiansen
Tlf. 23327994 (a),
48171611 (m),
e-post:
otto.kristiansen@norsklektorlag.no

Sentralstyret

Leder:

Henning Wold, Tønsberg.
Tlf. 23327994 (a), 91327691 (m),
e-post:
henning.wold@norsklektorlag.no

1. nestleder:

Gro Elisabeth Paulsen, Gjøvik.
Tlf. 61172176 (a), 61132635 (p),
e-post:
groepau@hotmail.com

Else Alvik, Ås, forsikringsansvarlig.
Tlf. 64975765 (a), 64940825 (p),
91583351 (m),
e-post: else.alvik@norsklektorlag.no

Helge Bugge Eriksen, Skien, sekretær.
Tlf. 35905850 (a), 35545630 (p),
e-post: buggeriksen@hotmail.com

Fred O. Slutaas, Elnesvågen, nettredaktør.
Tlf. 71266400 (a), 71262942 (p),
e-post: fred.olav.slutaas@norsklektorlag.no

2. nestleder:

Sigrid Skogan, Steinkjer.
Tlf. 74121700 (a), 74161431 (p),
e-post: Sigrid.Skogan@c2i.net

Else Wigen Berner, Stavanger.
Tlf. 51529560 (a), 51581473 (p),
e-post: eberner@c2i.net

Monica Haugland, Bergen.
Tlf. 55156377 (a), 55203665 (p),
e-post: MonicaHaugland@c2i.net

Inge Johnsen, Asker.
Tlf. 66907240 (a), 66901850 (p),
e-post: ijohnsen@start.no

Fylkeslagene:

Akershus Lektorlag	Leder Ranveig Wormstrand	Nesodden vgs.	66 96 15 11	rwormst@online.no
Aust Agder Lektorlag	Leder Terje Repstad	Møglestu vgs.	37 27 29 72	terje.repstad@moglestu.vgs.no
Buskerud Lektorlag	Leder Niels Petter Vardøen	Strømsø vgs.	66 98 04 72	niels.vardoen@skole.bfk.no
Finnmark Lektorlag	Leder Roald Johansen	Vadsø vgs.	78 95 29 60	roald.johansen@vdsvgs.finnmark-f.kommune.no
Hedmark Lektorlag	Leder Inger Kristin Thorstad	Ringsaker vgs.	62 34 22 65	ingkrith@online.no
Hordaland Lektorlag	Leder Svein Einar Bolstad	Sotra vgs.	55 26 64 39	svein.einar@bolstad.no
Møre og Romsdal Lektorlag	Leder Kjell Skorgevik	Fagerlia vgs.	70 12 16 27	kjell.skorgevik@sensewave.com
Nord Trøndelag Lektorlag	Leder Bjørn Frosthammer	Olav Duun vgs.	74 27 37 99	bjoern@kvalito.no
Nordland Lektorlag	Leder Jørund Eldevik	Bodø vgs.	75 51 54 94	joerund@online.no
Oppland Lektorlag	Leder Just Almås	Gausdal vgs.	61 25 72 61	justalmas@hotmail.com
Oslo Lektorlag	Leder Jon Hybert Sand	Nordstrand vgs.	66 80 70 78	jonsand20@hotmail.com
Rogaland Lektorlag	Leder Else Wigen Berner	Bergeland vgs.	51 58 14 73	eberner@c2i.net
Sogn og Fjordane Lektorlag	Leder Svein M. Sirnes	Hofstad vgs.	57 82 71 63	sognogfjordanelektorlag@hotmail.com
Sør Trøndelag Lektorlag	Leder Tor-Olav Grønning	Strinda vgs.	72 58 06 19	tor-olav.gronning@strinda.vgs.no
Telemark Lektorlag	Leder Tor Henning Olssen	Bamble vgs.	35 96 09 21	tholssen@hotmail.com
Troms Lektorlag	Leder Solveig Ryeng	Kvaløya vgs.	77 69 53 44	fjaera@hotmail.com
Vest Agder Lektorlag	Leder Kai Haugen	Vågsbygd vgs.	38 08 56 60	kaha4@isyd.no
Vestfold Lektorlag	Leder Odd A. Frydenberg	Sande vgs.	33 05 16 78	oddfri@ufk.no
Østfold Lektorlag	Leder Hroar Gravning	St. Olav vgs.	69 34 69 39	hr_gravn@stolav.vgs.no

BENJAMINPRISEN TIL SUNNDAL VIDEREGÅENDE SKOLE

Benjaminprisen for 2003 ble tildelt Sunndal videregående skole i Møre og Romsdal for skolens arbeid mot rasisme og diskriminering. Prisen ble delt ut av statsminister Kjell Magne Bondevik ved markeringen av den internasjonale Holocaustdagen den 27.januar på Persbråten videregående skole i Oslo. Prisen har fått navnet etter Benjamin Hermansen som ble drept på Holmlia i 2001. Rektor Jan Ove Løken (t.v.), lektor Jarl Torske og elev Linda Børset mottok prisen på vegne av Sunndal vgs. Foto: PTL.

6. mars. Snøen som kom i november, ligger ennå i østfoldlandskapet. Ennå er det ingen vårtegn. Isen mellom Helga og Kristin har heller ikke smeltet ennå. "Etter storm kommer stille", heter det. Det er lenge siden det har vært så stille i norsk skoledebatt som i ukene etter sjokkoverføringen til KS og læreraksjonene. Men det er også noe som heter at "det er stille før stormen". I dag rapporterer VG om en lekkasje(?) fra Kvalitetsutvalget om at et flertall i utvalget vil innføre 9-årig grunnskole med fortsatt skolestart for 6-åringene. Mange har lenge ment at russen hører hjemme i barnehagen. Men at 3.klasse i videregående skole skulle bli erstattet med et år tatt fra barnehagen under merkelappen "kvalitet" – nei slikt trodde man vel heller ikke var mulig i Bakvendtland. Snøen foran garasjen min smelter nok snart, det sørger naturen for. Skal isen mellom lærerne og statsråden smelte, må hun nok snart fjerne den med annet enn salt. Det er lett å falle på glattisen, og det kan også en statsråd gjøre.

13.mars. I dag kom våren! Isen smelter. Helga smiler bredt. Men hvor er Kristin? Pensjoner og rettigheter for de tillitsvalgte er sikret. Kanskje kommer ikke Ragnarok i KS likevel? Det var ikke salt som smeltet isen, men Smågodt fra selve Statsministeren. Gled statsråden likevel på glattisen og slo seg litt?

